

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

פורום משפחה ובתי דין רבניים

ת"א, י"א בתמוז התשע"ז
05/07/2017

לכבוד
ח"כ ניסן סלומינסקי
יו"ר ועדת חוקה, חוק ומשפט
כנסת ישראל
ירושלים

נכבדי שלום רב,

הצעת חוק שיפוט בתי דין דתיים (בוררות), התשע"ה-ה-2015 (פ/1370/20) של חה"כ משה גפני, חה"כ אורי מקלב

לקראת הדיון הקבוע בוועדת חוקה, חוק ומשפט ליום 11.7.17 בהצעת החוק שבנדון, נבקש להציג בפני חברי הוועדה הנכבדה את עמדת פורום משפחה ובתי דין רבניים של לשכת עורכי הדין בנושא.

1. על פי חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין) התשי"ג-1953, לביה"ד הרבני סמכות ייחודית בכל ענייני נישואין וגירושין בישראל ואף מחוצה לה. זאת בהתאם לסעיף 4 א לחוק.
2. לפיכך, האזרח היהודי בישראל או הנמצא מחוץ לישראל חייב להתדיין בענייני נישואין וגירושין בכל עניין בבתי הדין הרבניים. הוא הדין כאשר אחד מבני הזוג הוא אזרח ישראל. חייבים לציין כי הנישואין בישראל הם נישואין דתיים ומכיוון שכך אין לציבור היהודי הישראלי אלטרנטיבה אחרת.
3. כיום (ותמיד) קיימים עומסים ניכרים בבתי הדין הרבניים הן בגלל מחסור דיינים (הרכב שלושה) ו/או עומס תיקים. בפני פורום משפחה ובתי דין רבניים מוגשות תלונות מדי פעם ופעם על היעדר הרכבים והתמשכות דיונים.
4. הרחבת הסמכות כמוצע בהצעת החוק, עשויה (קרוב לוודאי) להגדיל את העומס בבתי הדין הרבניים.

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

5. הניסיון הוכיח כי תיקי בוררות בעניין אזרחי כמוצע, אינם תיקים קלים. בירורם נמשך זמן רב, ימי הוכחות ארוכים ובכך יוטל עומס כבד על בתי הדין הרבניים. כמו כן, תביעות מסוג זה, לעיתים כוללות צדדים רבים, עמותות, תאגידים ועוד.
6. עמדתנו היא כי יש לסייג את הצעת החוק, כך שלא תהא פגיעה או גריעה בעבודת בתי הדין הרבניים הנוגעת לנישואין וגירושין הן לעניין בירור התביעות, הן לעניין עבודת המזכירות והן לעניין שימוש במתקנים ובבניינים של בתי הדין הרבניים. משכך לא מובן מדוע בהצעת החוק, נטען כי לא תידרש תוספת תקציבית לצורך יישום החוק בבתי דין רבניים.
7. ככל שכך, פורום משפחה ובתי דין רבניים לא יתנגד להצעה.
8. יחד עם זאת, יש להבהיר בחוק:
- א. מי הם הצדדים "הנוגעים בדבר" כיוון שזו הגדרה רחבה מאוד ורצוי שכך.
- ב. יש להגדיר שהסכמה בכתב תינתן בפני עו"ד או רשות ולא די במכתבים, דוא"ל.
- ג. ככל שלא צורפה הסכמה לא תהא לבית הדין סמכות כלפי אותו צד לרבות צווי הבאה וכיו"ב.
- ד. יש לקבוע כי בסעיף 3 (ג) כי אם לא התקבלה הסכמה של צד לסמכות בית הדין, יכול בעל הדין שהביע הסכמה לסמכות בית הדין, לפנות לערכאה אזרחית בלא צורך בהיתר מבית הדין.
- ה. סעיף 3 (ד) בית הדין רשאי למנות אפוטרופוס רק לאחר תגובת היועמ"ש. הסכמת האפוטרופוס לסמכות בית הדין הרבני כפופה לאישור ביהמ"ש לענייני משפחה כקבוע בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962.
9. סעיף 2 (2) הקובע כי אחד הצדדים הנוגעים בדבר לפחות, הוא בן דתו של בית הדין הדתי, יצור מרוץ סמכויות בין בתי הדין הדתיים השונים שכן כאשר מדובר בבעלי דין מדתות שונות, כל אחד יפנה לבית דינו הדתי.

בברכה,

אורי צפת, עו"ד
יו"ר פורום משפחה ובתי דין רבניים
לשכת עורכי הדין

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

העתקים:

עו"ד אפי נוה, ראש לשכת עורכי הדין
מר אורי אלפרסי, מנכ"ל לשכת עורכי הדין
עו"ד ד"ר רונן דליהו, יו"ר פורום משפחה ובתי דין רבניים, לשכת עורכי הדין
עו"ד שלומי באשי, יו"ר פורום משפחה ובתי דין רבניים, לשכת עורכי הדין
עו"ד אודליה חן, יו"ר פורום משפחה ובתי דין רבניים, לשכת עורכי הדין
עו"ד אהובה יששכר, יו"ר ועדת בתי דין רבניים, לשכת עורכי הדין
עו"ד שלי ואקנין אדם, ממונה תחום משפחה, לשכת עורכי הדין
עו"ד פנחס מיכאלי, ממונה חקיקה, לשכת עורכי הדין